

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak.
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-ter 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. február 17.

7. szám.

Középosztály.

Nemcsak az idő, hanem az általános művelődés úgy hozza magával, hogy lassan-lassan elérjünk ahhoz a ponthoz, amikor a helyzetével, viszonyaival megelégedő embert nem fogunk találni. Mindenki törhet előre és mindig többre vágyik; ha jól megy sorsa nem elégszik meg... mert jobbat kíván. — Aki ügyességével, életrevalóságával szerez valamit, nem igen éri el a boldogságot, a munka után való pihenést, mert a küzdelemmel szerzett nyugodt élvezését, az utánnuk járó terhek keserűvé változtatják. A főcél pedig mindig az és küzdő életünk méltó gyümölcse lenne: jól kihasznált idő, mely a késő de biztosan eljövő napokra a nyugodt, gondtalan életet biztosítaná.

Manapság már a vagyonszerzésről le kell tennünk. Az emberiség, — kevés százalék kivételével — szület, él és meghal anélkül, hogy maga után mélyebb nyomokat hagyana. Miért? Azért, mert a mostani kor szülöttjének állandóan a megélhetésért kell küzdenie és e küzdelemben a legjobb erők — zsenik — időelőtt megörlődnek, mielőtt isteni adományukat az emberiség javára hasznosíthatnák.

Hány ember letörik a meddő küzdelemben!? Nem lehet csodálni ha végzett, diplomás emberek olyan meggyőződést hirdetnek, hogy boldogabb aránylag egy munkás ember, mint az, aki életének felét tanulással eltöltve ott kezd, ahol a munkás — tanulás nélkül — fiatal korában már megkezdte. Szomorú a középosztályra nézve, hogy a végeredmény majdnem ez, de azért a küzdelem abban hagyni nem szabad, mert mint mindenben, ezen is segíteni lehet.

Azok, akik az érvényesülés üstjeit keverik, ki-ki kanaláznak egy-egy eszmét és rávetve magukat, azt túlhajják, elhanyagolva, sőt elfeledve a többit.

A szocializmus fészke nem a vagyontalan osztály sorai között keresendő, mert hiszen az csak eszköz, hanem igen, a középosztály elszegényedésében, züllesztésében található fel, mert azon van minden teher.

A munkásember aránylag boldog, mert tisztességes megélhetése a mai viszonyoknál fogva biztosítva van, sőt házat is kapnak; tehát nyugodt otthonra tesznek szert küzdés nélkül, amivel a szegény, iskolát végzett és úrnak mondott emberek késő napjaikra sem dicsekedhetnek. A munkásembereknek nem kell éveket tanulni, hogy elérjék azt a napi fizetést, amely biztosítja gondtalan megélhetésüket. Minden előtanulmány nélkül kezdik meg az életet, családot alapítanak és közterhet, mely ezer gond és baj fészke, nem viselnek.

Képzelnék, micsoda fejszóvalások között olvassák ezeket a sorokat munkás-

embereink, de higgyék el, nem az irigység beszél belőlünk, hanem a közérdek, mely célunkul tűzi ki, hogy mindenkéért egyformán küzdjünk. Boldogság a megelégedés folyamánya, már pedig az nem lehet megelégedett, aki húsz évet tanulással tölt el, tönkretéve szüleit és amikor elérte vágyai netovábbját... kilép az életbe: hónapokig, sőt évekig díjtalan gyakornokságon kezd.

Pedig micsoda kilineselést kell véghez vinni és mennyi megaláztatást kell már annak is szenvednie, aki egy díjtalan gyakornokságot akar szerezni. Ha elnyerte? Folyton hajlongnia kell a főnöke előtt, hogy jóakarát megnyerhesse. Ezzel persze később eléri azt, hogy nagynehezen kinevezik díjas gyakornokká és boldogan teheti zsebre a lélekölő munkájával keresett napi 1 korona 40—1 korona 80 fillérjét. Évek telnek, míg a létrán feljebb haladva, 30 éves korában kap egy kisfizetéssel javadalmazott állást.

Ha ekkor számításba vesszük azt, hogy ilyen emberre tanulmánya befejezéséig, azaz 20 évig, mit költöttek rá a szülei és ha nem tanult volna, úgy 17 éves korától 26 éves koráig mennyi napifizetést mulasztott el — kiténik, hogy e két összegnek a kamata az, amit a már 30 éves hivatalnok mint fizetést kap. Hát a 20 évi küzdés, tanulás, hol van megfizetve? Pedig azt mondják, „ha úr lettél, fizess!” Az ilyen uraságban nincsen köszönet. A hivatalnok manapság már szintén olyan napszámosa a nemzetnek, mint a másik. Szület, él és meghal minden nyom nélkül, annak a követelménynek sem tehetve eleget, amit várhatunk attól, akit úrnak nevezünk.

A kis- és középbirtokos osztály a legelnyomottabb. Mindenki sztrájkol, ő szegény nem, mert nem sztrájkolhat. Az adót emelik, a boltos árúit dragábban adja, az iparosok kartell kötnek és minden munkájuk díját felemelik, a munkások szövetkeznek és nagy napszámot követelnek, a hivatalnokok állandóan sopánkodnak, tehát felemelik a fizetésüket, amit megint csak a kis- és középbirtokos fizet meg. Szóval száz szónak is egy a vége: a kisbirtokos és középbirtokos mindig csak fizet... fizet és fizet! Ha pedig nem találna fizetni? Megperdül a dob. Előbb elveszik a lovait, kocsijait, később a többi jószágait és bútorait, legutoljára a földjét. Az ilyen emberből lesz a legnagyobb szocialista agitátor, mert meggyűlöltettek vele mindent és mindenkit, legfőképp az embereket.

Nem esoda, ha a szocializmus hódító útjában meg nem állítható. Maguk az intéző körök kergetik a kis- és középbirtokosainkat a szocializmus karjaiba, mert nem keresnek módot arra, hogy a birtokososztály, a nemzet fentartó, a nagy kavardásban megállhassa helyét. Érti,

tudja a nép, hogy válság előtt áll és lépten-nyomon hangoztatja, hogy: „hát mindennek megy az ára felfelé, csak a búzának, kukoricának nem“?

Persze, a birtokos osztállyal nem érdemes törődni. A birtokos osztály bajaira azt szokták mondani, hogy van szavazati joga, segítsen magán. Igen ám, csak hogy eddig azt sem gyakorolhatta befolyás nélkül, mert abban megletek akadályozva, ha szépszóval nem, erőszakkal. Hányszor rendelt ki itt nállunk is Mátéffy Kálmán a választókra 50—60 drb zsanárt. Ma nem kell egy sem! De már késő, mert minden baj ami csak most kerül felszínre, a régi rendszer maradványa. Példát hozhatunk fel, ami csak kis tétel a többihez képest! De hogy mennyire rughat ez is, kiténik abból, hogy a múlt évben, a darabont kormány idején, félév alatt a csendőrmozgósítások 420,429 korona és 79 fillér túlkiadást eredményeztek. Ezt a félmillió koronát ki fizeti meg? Ki más mint a nép! A népek csak két kötelessége lehet: hallgatni és fizetni.

No de itt az új korszak, ettől várunk mindent. Nagyon jól tudjuk, hogy segíteni rögtön semmin sem lehet és mindennek idő kell. Ezt sokan nem ismerik be, de tudják, érzik, hogy lassan megváltozik minden és főleg helyre lesznek hozva azok az óriási túlkapások, amelyek kiheverésére évek kellenek. A visszahatás maga magától is beáll, de hogy azt sietessük, magunknak kell akcióba lépni. Akkor megváltozik minden, az erők kiegyenlítődnek és a túlkapások megszűnnek.

— Csongrádmegyei gazdaszövetség. Ma egy hete, vasárnap 10 órára, Csongrádvarmegye megyeházának nagytermébe, dr. Cicatris Lajos alispán, mint a Csongrádmegyei Gazdasági Egylet elnöke, értekezletre hívta a megyebeli gazdaszövetséget. Az értekezleten a megye minden községének gazdaszövetsége képviselve volt ugyanarra, hogy a terem zsúfolásig megtelt az érdeklődőkkel. Az értekezlet több felszólalás után egyhangúlag elfogadta és szükségesnek mondta ki a gazdaszövetség megalakítását. A gazdaszövetség székhelye Szentés és a szövetség által hozott határozatokat a Csongrádmegyei Gazdasági Egylet igazgató-választmánya hajtja végre. A szövetség célja: sztrájk esetén a gazdák érdekeinek megvédése, méltányos munkabérek megállapítása, a szükséges mezőgazdasági gépek beszerzése és munkások közvetítése. A tagok tagdíjat nem fizetnek, csak erkölcsi kötelességet vállalnak, hogy a szövetség által a gazdák érdekében hozandó határozatokat betartják. Az értekezleten megjelent gazdák nemi vita után elfogadtak egy aratási tervezetet, mely szerint minden aratóra 1100 négyszögölével számított 15 hulladék. Az aratók maguk közül bizalmi férfit választanak. A szerződés a hatóság előtt kötendő meg. Minden arató marokverőt foglaltól, ainek napszámáról, élelméről maga az arató

gondoskodik. Az aratók a marokverőkkel kötelesek a hatóság előtt szerződést kötni. Azok, akik csak aratásra szerződnek, kapnak a tervezet szerint szalmás terményből 12 részt, vagy holdanként 55 kgr. gabonát, mely 8 koronával váltható meg. Elelemre járó hetenként 30 liter buza, 2 kgr. szalonna, 2 liter kása vagy főzelék és fél kgr. só. Azok pedig, kik aratásra és eséplésre szerződnek, kapnak őszi vetésből 9, tavasziból 10 részt, esetleg 6 mm. búzát és 2 mm. tavaszt. Az élelmezés ugyanolyan, mint az első esetben. Végül elhatározták, hogy aláírási íveket bocsátanak ki, amit megküldenek minden község-házára, így Csongrádra is, ahol minden gazdaember aláírhatja.

A csongrádi kaszinó.

Hát csak nem akar a társadalom érdeklődni a kaszinói élet iránt. Az Alföld, s majdnem az ország legszebb kaszinói terme kong az ürességtől, mert nem ide jár az urak nagyrésze, hanem oda, ahol jó bort is kap a kártya mellé. Ez természetesen. Kártyán és lapokon kívül pedig más dologra a kaszinó ezidőszert nem vállalkozik, mert aki tenne és aki után elindulna a társadalom, az nem akar ezidőszert vezető szerepet vállalni, a többiek pedig nem érnek rá a közügyekben fáradozni és a kaszinót valódi társadalmi hivatásában vezetni.

Ez így van, ezt 7 év óta, amióta itt lakom, tapasztalom, mert többszöri kéréssem, agitációm, kapacitálásom dacára sem akart senki vállalkozni arra a feladatra, hogy a kaszinóban a társadalmi kérdések megvitatására alkalom nyújtassék, s így ez a terem találkozó helyisége legyen hetenként egyszer azoknak a férfiaknak, akik a kártya és jó bor mellett még érdeklődni tudnak a közügyek iránt is. Olyan emberre lenne tehát szüksége a csongrádi társadalomnak, a kaszinói élet-

nek, aki a társadalmi tevékenység terén megkönnyítené az elnök munkáját.

Persze erre azt mondják sokan, hogy ez olyan semmit érő megtiszteltetés lenne, ami semmi haszonnal sem járna, sőt igen sok fáradságot, bosszúságot okozna annak, aki erre rászánná magát, hogy élére áll a kaszinóból megindítandó társadalmi akció szervezésének.

Hát bizony anyagilag semmit nem jövedelmezne ez a fáradság: azonban talán még sem volna az olyan semmit érő, haszontalan munka.

Először is erkölcsileg véve, ez egy rendkívül szép feladat lenne, s ha olyan önálló gondolkodású férfi lenne az, aki vezető szerepre vállalkoznék, mint amilyenre itt szükség lenne: akkor csodaszép dolgokat tudna itt végrehajtani. Olyan szép dolgokat, hogy az egész hazai közönség tisztelettel említené nevét és követné példáját minden kaszinó, amely eddig Széchenyi István nagy társadalmi faktorait nem vette figyelembe, nem értette meg, nem tudta használni, nem tudott élni vele. Ugy járt vele, mint az angolok Drake Ferenc ajándékával, a burgonyával — nyersen akarták megenni, mint a gyümölcsöt, s csak mikor később rájöttek, hogyan kell elkészíteni eledelnek — akkor látták be, hogy minő jótétemény az emberiségre.

A kaszinó eszméje egy csodaszép gondolata volt Széchenyinek — de hogy eddig nem birt hangot adni ez a gyönyörű hangszer a társadalmi életben sem itt, sem sehohol az országban, annak az volt az oka, hogy nem tudtuk ezzel élni, nem tudtuk ezt a hangszert kezelni. Azért nem adott hangot soha, azért használtuk ezt a csodaszép hangszert csupán kártyasztalok gyanánt.

Ha akadna egy lelkes, agilis ember, aki elfogadná a kaszinói élet társadalmi

akciójának szervezését, akkor az ország összes kaszinóit felszólíthatná hasonló akcióra és Csongrád lenne a kezdeményezés dícsősége.

És hiába gúnyol érte évek óta Sóhlya Gyula kedves barátom, a kaszinó megvalósíthatna sok oly szép dolgot, amiről az előjáróság még álmodni sem mert.

Ilyen pl. hogy rövid 8—10 év alatt a községi 300 holdas szőlőteleppel meglehetne szüntetni a túlmagas községi pótdadókat Csongrádon — ami már egymagában is elég volna arra, hogy örökké emlékeztetéssé tegye a kaszinó vezetőinek nevét a hálás utókor előtt is.

A földolog az, hogy találjunk a kaszinóban egy agilis igazgatót, aki ráérne és akit testi-lelki ereje képessé is tenne a társadalmi akció szervezésére.

Emeljék fel a pártoló tagok díjait — de adjanak ezeknek is szavazati jogokat, szóval töröljék el a virilizmust a kaszinó vezetésében — ez az első feltétel.

A másik feladat, hogy Diogenes lámpájával keressünk egy igazgatónak alkalmas férfiút — ez már nehezebb dolog.

Ha egy megfelelő férfiút venné kezeibe a kaszinói élet társadalmi szervezését, úgy ez hamar virágzásnak indulna s abba belépne igen sok gazdaember és iparos ember is, s a kaszinó lenne a társadalmi élet központja rövid idő múlva — holott ma csak arról ismeretes, hogy minden demagóg a kaszinót, az urakat szidja, az urakat okolja a nép nyomorúságáért, a közügyek elszomorító állapotáért és a közönség sérelmeiért . . .

Hát valljuk be, hogy bizony nem is érdemeltük ki a közönség háláját!

Aliquis.

HIREK.

— Villamvilágítás. Szentes város közgyűlése által kiküldött bizottság, még e hónapban érint-

A kutya.

Az ember nem hinné, hogy olykor a legártatlanabbnak látszó dolog is óriási veszedelem csiráját rejt magában. Én sem hittem volna, de meggyőződtem róla egy kutya. Elmondom a dolgot, hogy okuljon más is és tudja meg, hogy nem jó mindig örülni, amikor örvendetes dolgot hallunk.

Hát úgy esett, hogy a feleségemnek egy barátja, aki Ujpesten lakik, egy kis kutyát ígért ajándékba. Mindnyájan megörültünk neki, különösen a feleségem, meg a gyerekek, akik már régóta kinoztak engem azért, hogy majd aztán — egy kutyát kinozhassanak. A jóbarát (bár soha se láttam volna), azt mondta, hogy még egy hétig ki kell maradni a kutyájának Ujpesten, de aztán behozhatjuk. A gyerekek pontosan kiszámították a hét napot (még se fizetek hiába a sok tanítónak), aztán hirtelen megrohantak, hogy menjek ki a kutyáért Ujpestre. A feleségem is rámparancsolt és én a végzetes hetedik nap reggelén fölültem a villamosra, kirobogtam Ujpest tulsó végére, megkaptam a kutyát és hoztam befelé. Azaz hogy csak hoztam volna; mert éppen a hozásban volt a bökkenő. Amint a kutyát ölemben cipelve fölzártam a villamosra, a kalauz kijelentette, hogy kutyát nem szabad a kocsin vinni. Hogy eresszem el a kutyát és szálljak le.

— Hát kit bánt ez a kutya? — mondtam nyájasan könyörgő hangon.

— Mindégy, nem lehet kutyát vinni a villamoson, ez nem állatszallító kocsi — szólt hivatalos tekintéllyel a kalauz.

— Akkor esodálom, hogy utazhatik maga rajta — feleltem most már ingerültebben.

— Ne vicceljen az úr velem, — ordított most már a kalauz.

— Bocsánatot kérek, én komolyan beszél-

tem — mondtam és leszálltam, mert fenyegetőzőt, hogy különben rendőrrel löket le. Nagyon dühös voltam s azon törtem az eszemet, hogy vihetném be a kutyát. Gyalog nem mehetek, gummirádlit meg csak nem fogadok a kutyám számára, amikor magam is csak villamoson járok.

Hopp! Megvan! Túljárók én a villamos társaság eszén, mégis csak bevitettem a kutyát villamoson. Bementem a kereskedésbe, vásároltam egy nagy papendekli skatulyát, abba tettem bele a kutyát. A skatulya oldalán fúrtam két lyukat, hogy levegő járása legyen, aztán felültem a legközelebbi állomáson a villamosra. Rendben ment minden. Ölemben a kutyával, jobban mondva a skatulyával vígan utaztam befelé s már nevettem magamban, hogy rászédtem a világot. Minden rendben lett volna, ha nem kellett volna keresztül menni az újpesti vámon. Ott fölzártam a kocsira egy finác s vizsga szemmel tekintgetett mindenkire, hogy nem csempészik-e valamit keresztül a vámon befelé a városba: Hát nem megakad ennek az ördögadta finácnak a szeme az én skatulyámon?

— Mi van ebben a skatulyában? — kérdezte szigorúan.

— Művirág — válaszoltam szemtelenül nyugodt hangon.

— Micsoda? — szólt a finác és ujját az általam fúrt szelelőlyukon keresztül kémlelődvé beledugta a skatulyába.

A kutya ebben a pillanatban ugatni kezdett. A finác ijedten visszakapta az ujját és rám ordított.

— Ugató művirágja van magának. No iszen szép virág, maga egy mákvirág. Tüstént nyissa ki a skatulyát.

— Nem nyitom — feleltem remélve, hogy a tekintélyes föllépés használni fog. De nem használt. Bejött a kalauz is és én kénytelen voltam kinyitni a skatulyát. Nagyon rösteltem

a dolgot, amikor kibujt belőle a kutya. Az összes utasok rajtam nevettek, de amikor aztán a finác meg a kalauz gorombáskodni kezdtek velem, akkor a pártomra keltek. Nagy veszedekés támadt, de azalatt szerencsésen beértünk a városba. Ott azt hittem, gyorsan leugorhatok és megszabadulhatok. A kalauz azonban alig álltunk meg, odaszólitotta a rendőrt, akinél aztán botrányesinálást s nem tudom micsoda súlyos vádakat emelt ellenem. A rendőr fölírta a nevem s míg ez a hivatalos eljárás tartott, óriási esődület támadt körülöttünk. Borzasztó dühbe gurultam, a kutya vonítani kezdett, mert nyomkodtam s közben a rendőrrel is gorombáskodtam, aki erre beakart kisérni. Egy jó félóraig tartott, míg végre — könyörgésre fogván a dolgot — mégis megszabadultam. A pokolba kívántam már a villamos kalauzt, a finácot, a rendőrt, a jó barátját és az összes kutyákat. Szerencsére volt a tömegben egy hordár is. Annak átadtam a kutyát, hogy vigye a lakásomra, együtt mentünk, én elől, a hordár hátul. Az Andrássy-út tájékán egyszerre rémült ordítást hallok. Hátranézek, hát a hordár elszalajtott a kutyát, az meg szaladt is eszeveszeten Ujpest felé, talán az anyja mellé vágyakozott. Több, mint egy fél óráig hajszoltuk én meg a hordár a gonosz kis állatot, míg végre utca-gyerek fogta el. Ennek borzavallót kellett adnom. Végre azonban mégis hazaértünk. Már delután négy óra felé járt az idő s én még egy falatot sem ettem.

A kutyát nagy örömmel fogadták, jól tartották, én már csak kihűlt, hideg ételeket kaptam. Nagy volt a gyerekek öröme, ami nem az enyém. Másnap beidéztek a kapitányságra s megbüntettek ötven koronára. Amikor hazajöttem sirt az egész ház, a feleségem, a gyerekek, még a cseléd is, mert a kutya — megszökött.

Nemeskéri Kiss József.

kezésbe akar lépni Csongrád város előjáróságával, hogy megállapítsák a feltételeket, mely mellett a csongrádi villamvilágítás megvalósítható lesz. Mi azt gondoljuk és reméljük, hogy a szentesi bizottságot nagy esalódás fogja érni, mert Csongrád nem lesz hajlandó magát mint prédát kiszolgáltatni. Már számtalanszor jelentek meg lapunkban a villamvilágításra nézve felvilágosító közlemények, amelyekből mindenki a leghelyesebb utat és módot megtalálhatta. Habár a községi közgyűléstől függ minden, azért az előjárósági tagok is már eleve kimutathatják azt, hogy a város anyagi javainak megvédelésében előjárni. No de higgyük a legjobbakat, ami neusokára úgy is kifog tűnne. Különben a tárgyalásoknak — amelyeket a legnagyobb figyelemmel fogunk kísérni — végeredménye csak az lehet, hogy a szentesiekkel nem kötünk szerződést.

— **Eljegyzés.** Kocsis Mihály kedves leányát, Erzsikét, tegnap eljegyezte Oláh János gépész. Gratulálunk!

— **Vasuti és postai mizériák.** Több ízben tettünk említést már arról, hogy a csongrádi vasuti pályához nem megfelelő, hogy a pályaháztól a városba vezető útnak azon a részén, amely a vasut-utcaig terjed — esős, sáros időben a gyalogközlekedés lehetetlen, mert nincs gyalogjáró. Minthogy a vasút és a város közt az út fenntartására nézve erre vonatkozólag bizonyos egyezség kötött, nagyon kérjük az előjáróságot, főleg a járási útbiztos urat, hogy tegyenek lépéseket ezen állapot orvoslására. De felkérjük Pesthy Tihamer állomás főnök urat is, aki már többször kérelmezte a gyalogjáró kiépítését és a szűk váróterem kibővítését, hogy ismételve sürgesse meg az igazgatóságnál a közönség jogos panaszaik orvoslását. A postai közlekedéssel szintén úgy van a csongrádi közönség, hogy valóban keserűség nélkül nem is lehet arról beszélni, hogy a Budapestről este Félégházára megérkező postát az igazgatóság csak másnap délelőtt szállítja Csongrádra, mert nem akar két szolgát adni az itteni postahivatalhoz, akik a kocsiposta átvétele végett este és reggel Félégházán megjelenének. A jelenlegi postahivatal főnökéről mindnyájan tudjuk, hogy a közönség érdekében mindenkor szívesen fáradozott. Hogy most hozzá fordulunk bizalommal, azt hisszük, hogy nem fogunk csalódnani ama hitünkben, melyszerint ő mindent el fog követni, hogy ez a sérelmes helyzet orvosolva legyen. Nemesak a mi véleményünk ez, de az egész közönségé, hogy a postahivatal jelenlegi főnökének sikerüljön fog ezen előnyösen változtatni. A helybeli kereskedők különben e tárgyban értekezletet szándékoznak tartani. Igen helyesen teszik! — Nagy a munkásházak tulajdonosainak a panasza is. Azt panaszolják, hogy a leveleket a házukhoz nem kézbesítik ki. Ha így volna, mi azt hisszük, hogy új postamesterünk segíteni fog a bajon.

— **Közgyűlés.** A csongrádi Polgári kör ma d. u. tartja évi közgyűlését. Este a körben társas vacsora lesz.

— **Felmentés.** Lapunkban annak idején megemlékeztünk arról, hogy Pozsar József építő vállalkozót, késő este Felber Mátyás kovács mester izzóra melegített vassal az utcán megkergette, sőt meg is szúrta. Ez ügyben mult szombaton volt a szegedi törvényszék előtt a tárgyalás, amely Felber Mátyást felmentette.

— **Jó volna már az iktatói állás is!** A vármegyén megüresedett az iktatói állás. Városunk nagyreményű közgyűlése, habár aspirációi magasabbra terjedtek, úgy látszik, ma már megelégedne egy iktatói állással is. Legalább arra váil az a többrendbeli közbelépésre való felkérés, amit az illető érdeket, illetőleg az iktatói állás elnyerésében tett.

— **Hmvásárhely törvényszékét kér.** Mint értesülünk, Hódmezővásárhely kérvényt intézett a képviselőházhoz és az igazságügyminiszterhez, hogy a meg 1871-ben megszüntetett törvényszékét állítsák fel újra Vásárhelyen. Kérését azzal okolja meg, hogy a szegedi törvényszéknek amúgy is nagy az ügyforgalma és a csongrádi, szentesi, hmvásárhelyi, oroshazi járásbíroság területén lakó ügyfeleknek igen nagy könnyebsége volna, ha nem Szegedre, hanem az annál sokkal közelebb fekvő Hmvásárhelyre mehetnének ügyes-bajos dolgaikat a törvényszéken elintézni. Hmvásárhely abban az esetben, ha a törvényszék megkapná, úgy a szükségesség telket, az összes téglat és cserepet az

építéshez díjtalanul az államkincstár rendelkezésére bocsájtaná. Mi talán hirtelen meg sem tudnánk mondani, hogy nekünk csongrádiaknak, melyik volna a jobb, ha Szegeden vagy Vásárhelyen volna-e a törvényszék? Egyben azonban azt hisszük, mindannyian megegyezünk: akár itt, akár ott van, használják csak a többi városok lakosai kellő egészséggel.

— **Vármegyei statisztika januárról.** Január hónapban Csongrádvármegye területén született 448 egyén. Házasságot kötött 317 pár. Meghalt 8 gyermek és 276 felnőtt. Ragályos betegségek közül főleg a vörheny és toroklob volt nagyobb mérvű.

— **Tombola-estély.** A csongrádi jótékony nőegylet f. hó 9-én este a kaszinóban jól sikerült tombola-estélyt rendezett. A tombola-jegyek mind elkelték s mintegy százötven darab díszes tárgynak akadt boldog tulajdonosa. Faragó Antalné úrnőt a rendezés körül méltó dícséret illeti meg.

— **Kiállítás Temesváron.** Az országos műkedvelő és háziipari kiállításról lapunk mult számában részletesen beszámoltunk, most csak azt emlíjük fel, hogy a kiállításra szánt tárgyakat f. hó 27-ig özv. Zelenka Jánosné úrnőhöz kell juttatni, ahonnan együttesen küldetnek a tárgyak a kiállításra.

— **A Kath. Ifjúsági Egylet** f. hó 2-án megtartott hangversenyyel egybekötött táncvigalma fényes anyagi sikerrel végződött. Bevétel volt összesen 349 K 70 f. Ebből levonva 143 korona kiadást, a tiszta maradvány 206 korona 70 fillér. — Felülizettek: özv. Faragó Mihályné 20 koronát, Faragó Antal 19 koronát, dr. Szarka Mihály 4 koronát, Boda Márton 3 koronát, Palásty István 2 koronát, ifj. Szilber János, Deák Péter, Bertus Bálint, dr. Novy Ferenc, Hornyik Károly, Bódi Pálné (Kecskemétről), Hegedűs Pál, Sövényházy Antal, Mernyó István, Borbás Sándor, Gyenes Antal, Gyánti István, Faragó Péter, ifj. Mészáros János 1—1 koronát, Lázár Pál 50 fillért, Id. Réh József, Ornyik Mihály és N. N. 40—40 fillért, kiknek ez títón is halás köszönetet mond az ifjúsági egylet.

— **Fogházkiutató.** Szomorú világot vet a csongrádi állapotokra az a kimutatás, amelyet a helybeli járásbíroság terjesztett fel, ugyanis január hóban 17 férfi és 2 nő volt a fogházban, amely szomorú tényel elérte Csongrád azt, hogy a megye területén lévő járásbírosággal rendelkező városok között vezető szerepre vergődött. Miért nem másban?

— **Országos vásár.** Csongrádon a legközelebbi országos vásár február hó 23- és 24-én fog megtartani. Az állatvásárra sertések kivételével mindenféle jószág felhajtható.

— **Helyreigazítás.** A mult számunkban sajnálatos tévedésből Lévai Józsefet irtunk, hogy mintha őt fogták volna meg azon, amint eltulajdonítás céljából, a köztérrel egy élő akácfa fűrészrel kivágott volna. Ezen tévedésünket ezennel helyre igazítjuk azzal, hogy nem Lévai József volt a tettes, hanem Lévai Antal.

— **Elűtötte a vonat.** Ma egy hete hajnalban a motoros elűtött egy szekert a gáteri határban. Az illető nem vette észre a vonatot és ezer szerencséjére szekerével már jóformán kerestül haladt a sineken, amikor a szerencsétlenség megtörtént. Így csak a szekér hatolja tört össze, de emberben-állatban kár nem esett.

— **A farsangi balak** mindenütt a legjobb sikerrel folytak le, amiről az tanuskodik, hogy a mulatozások mindenütt a hajnali órákban értek véget. — Vasárnap este az építő munkások tartották meg szokásos álaros baljukat, melyen Varga Magdika egy cukorszelenecé, Bani Franciska egy gyümölcsárványt, Konkoly Mariska egy varrökészletet, Turi Lajos egy szivartárcát, Sándor Endre pedig egy szivarkészletet nyert. A mulatságon felülizettek Mészáros Imre, Gyovai János, Zsemberi István 1—1 koronát, Berecki Sándor, Szőke Jánosné és Turcsi István 40—40 fillért. — Ugyancsak vasárnap este tartották meg a földmunkások is farsangi baljukat, melyen mint rendezes, zsüfolásig jelentek meg a mulatni vágyók. Felülizettek Eder János, Kajtar Mihály, Balog György, Kuncsák János 40—40 fillért, Baicsa Mihály 60 fillért, Boros Pál és Balog György 20—20 fillért. — Kedden este pedig a Hunyadi kávéház vendéglőse, Szlavik János tartott álaros balat. A mulatság jól sikerült s csak a reggeli órákban ért véget. Jelen volt leányok: Bernát Mariska, Hatvani

Rozika, Márton Etelka, Simon Franciska, Kókai Mariska, Bódi Magdika, Lekrincki Viktorka, Illés Mariska, Illés Rozika, Forgó Mariska, Simon Ilonka, Gyánti Margitka, Hajdu Jozefa, Boda Mariska, Bernát Franciska, Konkoly Erzsike, Gyovai Juliska, Gyovai Viktorka, Dóme Mariska, Hajdu Rozika, Hajdu Mariska, Fekete Mariska, Füredi Jolánka (Fegyő), Molnár nővérek (Fegyő), Berecki Mariska (Szentes), Szakolcái nővérek (Tömörkény), Szlavik Annuska, Schule Jolánka és Mariska (Kunszentmárton) stb. Az ajándék tárgyak közül a gyümölcsárványt Hajdu Jozefa, a befőttes szervízi Hatvani Rozika, a paraplét Takács Zoltán, a díszes fali állványt Simon Franciska és az üveg tokajit Fehér Pál nyerte meg. — A farsangi mulatságokat befejezte esonka esütörtökön az első cigányzenekar bálja, ahol a jelen voltak szintén kedélyesen mulattak. Felülizettek Goda Antal 2 koronát, Márkus Jánosné, Katai Miklós, Földes Jenő, Mészáros Imre, Oláh János, Kneffel Ede (Félégháza) 1—1 koronát, Kaszanitzky István 60 fillért, Markó Béla 40 fillért.

— **Verekedés.** A hetfolyamán Veder György péksegéd; csak ő tudja, hogy miért, Szőke Istvan bogvár segédet a pék üzletben bicskájával megszurta. Szőke Istvan nem vette tréfára a dolgot, hanem bosszút forralva, masnap ugyanazon ház udvarán Veder Györgynek a fejét verte be, mint mondani szokták azért, hogy meg ne sántuljon. Természetesen más következménye is lesz a dolognak, mert mindketten egymást feljelentettek.

— **Ki akar szép lenni?** Kevés hölgy van az országban, ki a Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész világhírű arkenocét, a Margit-ermet ne ismerné. Ugyanis az összes szepítő-szerek között a Földes-féle Margit-erem örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztatlanságot, szepít, patta ást, mitesert, májfoltot, ráncokat stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot simáva, üdeve, fiatalra varázsolja. Nemesak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehér tésére és szepítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. A Margit-erme hatását növeli a Margit szappan. Azok a hölgyek, akik pudert használnak, nagyon dícsérik a Margit-hölgyport, az arcot szárazon tartja, a naptól szel-től megvédi. Ezen kiváló tolette cikke kaphatók a gyógyszerárakban. Utáztatoktól óvakodjunk! Postán küldi Földes Kelemen gyógyszerész Arad, ki kívánatra a „Szépség-ápolás” című könyvecsket ingyen küldi.

— **Tűz.** Vitáris István cipész a kémény ajtaját paprosból csinálta meg, ami folyó hó 11-én meggyuladt és beltűzet okozott. Nagy nehezen sikerült a tüzet eloltani. Kár 20 korona.

— **Betörés.** Gyöngyösi Szabó Jánosnak a mámai réten levő lakását ismeretlen tettesek feltörték. Összeszedtek minden elvihetőt és különösen nagy előszeretettel mutattak a gazdasági eszközök iránt. Az ellopott holmokban szenvedett kár mintegy 20 korona.

— **Pötkavét** inni akkor, ha felárért valódit ihatunk, ez igazán helytelen dolog, s ezért, ha esukamájolajról van szó, — még csak rá se hederítsünk, ha nem a Zoltán-féle adják. E készítmény sok pótszere értékben alig jöhet számításba, mert emészthetőség és táperő tekintetében a Zoltán-féle esukamájolaj az elsőség. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Lopás.** Folyó hó 8-án délután, míg Pollák Sándor esanyteleki lakos, Kriál cukrászonnal bent vásárolt, örízetlen kocsijáról egy subat 30 korona értékben ismeretlen tettes ellopott. A suba még nem került meg. Mint utólag halljuk, Pollák Sándor visszafelé menet, tekintve a hideg időt, az egész úton folyton áldotta a tolvajt.

— **Inashecc.** Gabris Pista és Lukács Pali inasok között folyó hó 11-én, valami nézeteltérés merült föl, amit sima úton az inas szabályok értelmében nem lehetett elintézni. A harc, mely előbb egymás rugdosással kezdődött, azzal nyert befejezést, hogy Lukács Pali bicskájával Gabris Pistát arcon szúrta.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZO ES JUSTIN.

Bozó es Justin könyvnyomdája.

*****

Dr. Rásonyi Papp Pál

köz- es váltó ügyved

irodáját Kossuth-tér 7. szám alatt (Futó-féle házban) megnyitotta.

*****

A csongrádi járás főszolgabirajától.

521/1907. sz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád nagyközségben rendszeresítve levő, megüresedett községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s fellívom mindazokat, kik ezen évi 800 korona törzsfizetéssel, 300 korona lakbérilletményel és szabályrendeletileg megállapított egyéb díjazásokkal javadalmazott községi állatorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi március hó 23-ik napjának délután 5 órájáig nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Csongrád, 1907. február 12.

Tasnády s. k.
főszolgabíró.

Egy jó munkás

kovács-segéd állandó munkára beléphet, csakis 18 évtől 21 évesig, aki a lovaslásban is eléggé gyakorolt, Kulik Pál kovács-mesternél Csongrádon.

Legdrágább
az egészség
s ezt megvédi
a jó cipő és jó
csizma.

Esik a hó, süvölt a szél,
Lábunk fázik, hideg a tél.
De jó volna pár jó csizma
A lábunkra, a lábunkra.

Lábunk meghűl, s ez már elég,
Hogy meglegyen a betegség.
De kérdezzük, hol vegyünk hát,
Pár jó cipőt — pár jó csizmát?

DRAGON LAJOS

cipész-mesternél (Félegyházi-út 16. sz.),
aki fájos és érzékeny lábakra nagy gondot fordít.
Nem olcsó, de jó!

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kezegetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepítő, májfoltt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kenegetni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-fele Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szepítőket, májfolttokat, kiütéseket, bőrrázkát, mitesszert, arcszín-közvöröséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-fele Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessek egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél.

Minden utánzat büntetendő!

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.
12 kis vagy 6 nagy üveg, vagy pedig egy nagy különleges üveg patentzárral ellátva 5 korona.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Reihisch-Sauerbrunn.

Thierry Centifolium-kenőcs
a legjobb szer bármily régi sebek, gyulladások, sérülések stb. ellen. 2 tégely 3 korona 60 fillér. Sztéküldés csakis utányet, vagy az ösz-szeg előzetes beküldése mellett.

Ezen két háziszert van mint régi jó hírnevű szer legjobbnak elismerve.

Rendelések így címzendők:

THIERRY A.
gyógyszertára
Pregrada, Rohits-Sauerbrunn
mellett.

Számos kitüntetés és halálirat kívánatra bérmentve küldetik.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: Török József és Dr. Egger J. Leo Budapest,
Vértess L. Lugos.

Tüdő- és torokbetegek,
aszthma- és gégebajosok!

Aki a legmakacsabb tüdő- és gégebajtól, aki az aszthmától, ha még oly régi baj is és gyógyíthatatlannak látszik, egyszer és mindenkorra meg akar szabadulni, az forduljon

A. Wolffsky céghez Berlin N.
Weissenburgerstrasse 79.

Ezer köszönő levél nyújt bizonyítékot a kura nagy gyógyító hatásáról. Ismertető füzet ingyen.

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önönmaga ellen.

Kaiser-féle

mell-bonbon

3 fenyővel ellátva.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyálkásodás, és hurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboz 80 fillér.

Kapható:

Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszerertárában Csongrádon.

Kiadó lakás.

Kovács Elemér templom-utcai házában 1 lakás (2-3 szoba és mellékhelyiségek) április hó 24-től kezdődő-ig kiadó.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerertárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Gazdák figyelmébe!

Ajánljuk benzinmotor cséplő-szerelvényeinket. Stabil benzinmotor, benzin szabályozóval. Ugy dolgoznak, mint bármely gőzgép. Üzemeltetés óránként 2-3 fillér. Bármely gazda gépész nélkül kezelheti. Tűzmentes, hatósági engedély nélkül bárhol felállítható. 1 évi ingyen próbaidő, előre semmit sem kell fizetni. Minden vevőt saját szerelőnk betanít.

Teljes jótállás! Kedvező fizetés!

Felvilágosítással szolgál:

FODOR GYÖRGY

Csongrád, Szarvas-utca 23. sz.